

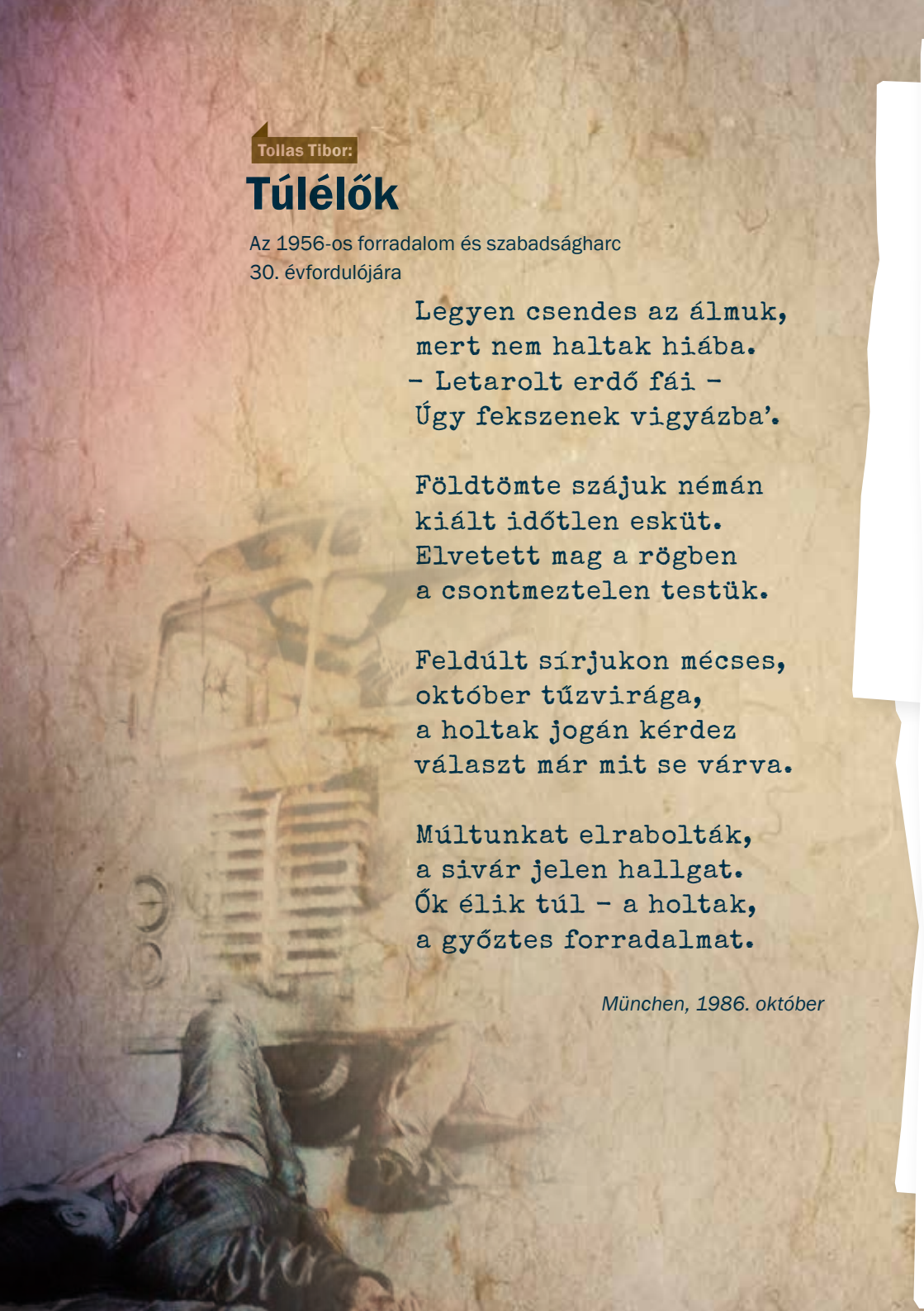
Esztergom 1956 2016

**Az 1956-os forradalom
és szabadságharc
60. évfordulója alkalmából
rendezett programok
Esztergomban**

A Magyar Szabadság Éve

www.esztergom1956.hu





Tollas Tibor:

Túlélők

Az 1956-os forradalom és szabadságharc
30. évfordulójára

Legyen csendes az álmuk,
mert nem haltak hiába.
- Letarolt erdő fáí -
Úgy fekszenek vigyázba'.

Földtömte szájuk némán
kiált időtlen esküt.
Elvetett mag a rögben
a csontmeztelen testük.

Feldúlt sírjukon mécses,
október tűzvirága,
a holtak jogán kérdez
választ már mit se várva.

Múltunkat elrabolták,
a sivár jelen hallgat.
Ők élik túl - a holtak,
a győztes forradalmat.

München, 1986. október

Esztergom forradalmának rövid összefoglalója

Városunkba már október 23-án este eljutott a budapesti népfelkelés híre, de az itteni békés tüntetések csak két nap múlva, 25-én kezdődtek el. A korabeli résztvevők leírásai, elmondásai alapján tudja az utókor, hogy az esztergomi események az első napokban „mámorosan teltek”, fegyveres incidensekre nem került sor. 25-én nagy tömeg gyűlt össze a Széchenyi téren és ott több szónok is a budapestihez hasonló gondolatokat fogalmazott meg. A tüntetéshez a Hell József Károly iskola diákjai csatlakoztak elsőként, ők később, a Hősök terén fáklyás felvonulással adtak hangot szimpátiájuknak. Október 26-án már dinamikusabban és radikálisabban fejezte ki elégedetlenségét a nép Esztergomban. Az események egyik központja ekkor is főtér volt. Itt egyrészt elfoglalták a tanács(vagyis a város)házát, melynek tetejéről leverték az elnyomás jelképét, a vörös csillagot, és a főteremből kiemelték a gyűlölt diktátor, Rákosi Mátyás szobrát, melyet a téren széttörtek. Ugyancsak ekkor történt, hogy az akkor a Széchenyi téren lévő börtönből kiszabadították a rabokat, valamint a kertvárosi katonai táborból a városba irányított öt tank közül az egyiket a tömeg elfoglalta. A városközpontban lévő megmozdulás első sikerein, a forradalmi hangulaton felbuzdulva a felkelők egy része elhatározta, hogy a Sötétkapunál lévő hadosztály-parancsnoksághoz megy, hogy felolvassák az ott szolgáló katonáknak az esztergomiak 13 pontját, a forradalom üzenetének lényegét tartalmazó kiáltványt. Az épületnél azonban túlontúl is feszültté vált a helyzet, a katonaság egyik vezetője maga véve át az irányítást a tüntetők ellen kivezényelt tank fölött, belelőtt a Sötétkapu bejáratí oszlopába. A lövedék a falnak ütközve az autóbusz jobb hátsó részén,robbant. A szétvágódott fémszilánkok roncsoltak és öltek. Ezzel együtt a hadosztály-parancsnokság épületéből géppuska sortűz érte a népfelkelés üzenetével érkező polgárokat, és a buszon utazó személyeket is. A tragédiában 15 polgári személy vesztette életét, s hatvanan megsebesültek. A sebesülteket a városi kórházban erőn felül végzett szakmaisággal látták el az orvosok és nővérek.

Az 1956-os forradalom és szabadságharcot felidéző, a hősöknek és áldozatoknak emléket állító kulturális és tudományos programok, rendezvények, és kiállítások lesznek láthatók és hallhatók a városban november végéig.

2016. október 13. 10:00

> Szent Adalbert Központ (Szent István tér 1.)

Komárom megye – 1956

Konferencia a Magyar Nemzeti Levéltár
Komárom-Esztergom Megyei Levéltára
szervezésben

Köszöntőt mond:

Dr. Kancz Csaba, a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal
kormány megbízottja

Romanek Etelka, Esztergom Város polgármestere

Dr. Szabó Csaba, a Magyar Nemzeti Levéltár főigazgató-helyettese

Előadások:

1956 – következmények, hatások és emlékezet

Dr. Rainer M. János, történész (1956-os Intézet Alapítvány,
Eszterházy Károly Egyetem)

Mindszenty József az 1956-os forradalom és szabadságharcban

Dr. Soós Viktor Attila, történész (Nemzeti Emlékezet Bizottsága)

Bády István az állambiztonság célkeresztjében

Dr. Wencz Balázs, főlevéltáros (MNL Komárom-Esztergom Megyei
Levéltára)

A Dorogi járás 1956-ban

Dr. Marek Viktor, történész (Temesvári Pelbárt Ferences
Gimnázium és Kollégium)

**Az MNL Komárom-Esztergom Megyei Levéltára őrizetében lévő,
1956-ra és azt követő megtorlásra vonatkozó iratok**

Horváth Attila, főlevéltáros (MNL Komárom-Esztergom Megyei
Levéltára)

**Szokolik Sándor bemutatja 1956-ban írt naplóját
és felidézi emlékeit**





2016. október 16. 14:30

> Rondella Galéria

„Üdvözet a szabadsághozóknak”/ „Salus libertatem ferentibus”

Országos festészeti pályázati kiállítás
az 1956-os forradalom és Mindszenty bíboros
emlékének szentelve

A nézőket üdvözi **Dr. Erdő Péter**
bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek.
A kiállítást megnyitja **Kontsek Ildikó**,
a Keresztény Múzeum igazgatója.
Mindszentyről megemlékezik **Kovács Gergely**,
a Mindszenty Alapítvány titkára.

Díjkiosztás:

Esztergom Város Díja – átadja
Romanek Etelka polgármester asszony
MANK Díja – átadja
Dr. Hóvári János MANK főigazgatója

Nyitva tartás:

hétközben belépés csak a Vármúzeum pénztáránál; szombat-
vasárnap a helyszínen 10.00–16.00.
Kiállítás megtekinthető 2016. november 9-ig.



2016. október 17. 19:00

> A Művelődés Háza (régi zsinagóga, Imaház utca 2/a)

Liberté 56

Színes, magyar zenés dráma
(Filmvetítés – Mozgó Mozi)



Vidnyánszky Attila 2007-es filmje időben a forradalom tizenkét napját fogja át, kerettörténetével együtt azonban egy három évtizedes cselekmény eseményeit követi. Kádár Jánost Eperjes Károly, Nagy Imrét Horváth Lajos Ottó alakítja. A forgatókönyvet Szócs Géza írta. 58 júniusában, Nagy Imrének és társainak kivégzését követően egy egyetemi klub diákjai elhatározzák, hogy színpadra állítják 1956 őszének budapesti történeteit. Egy másik cselekményszál a magyar politikai vezetésen belül kíséri végig a konfliktusokat, olykor naiv, olykor torzképszerű értelmezésben.

Szereplők:

Kádár János - Eperjes Károly | Nagy Imre - Horváth Lajos Ottó |
Maléter Pál - Csikos Sándor | Bibó István - Jámbor József |
Pável - Andrásy Máté | Susan - Varga Gabriella |
Kocsmáros - Kóti Árpád | Kocsmárosné - Dobos Ildikó |
Pap - Sárközy Zoltán | Genagyi - Varga József | Aljosa - Tóth László
| Pista bácsi - Dánielfy Zsolt | Ápolónő - Kacsur Andrea |
Edit - Földeáki Nóra | Malinyin tábornok - Wagner Lajos

Zene: Verebes Ernő | Operatőr: Vajda Péter | Koreográfus:
Horváth Csaba | Rendezőasszisztens: Kozma András,
Sóvágó Csaba | Jelmez: Nagy Viktória | Díszlet: Alekszandr
Belozub | Rendező: Vidnyánszky Attila

2016. október 19-től november 30-ig KIÁLLÍTÁSOK

> Helischer József Városi Könyvtár (Bánomi út 8.)

„Ezerkilencszázötvenhat, Te Csillag!”

kiállítás

> Sötétkapu alagútja

Esztergom, Sötétkapu 1956

Táblaképes kiállítás a Sötétkapu alagútjában

> Széchenyi tér

Esztergom, Széchenyi tér 1956

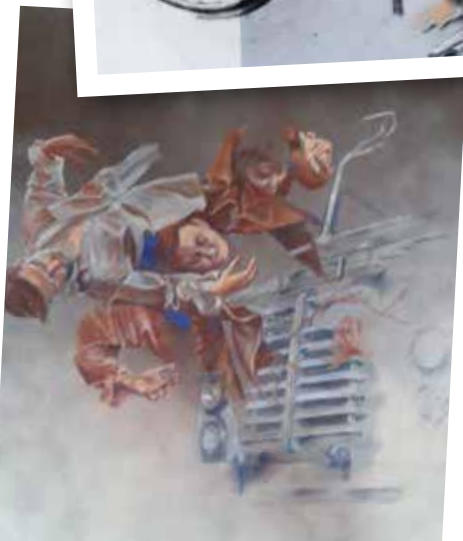
Szabadtéri kiállítás

> Balassa Bálint iskola

(Esztergom, Szent István tér 7-9.)

Sötétkapu 56

Temesi Attila festőművész
kiállítása





2016. október 20-tól október 26-ig

> Sötétkapu > Széchenyi tér

Történelmi időutazás egy 311-es Ikarus busszal

Esztergomi középiskolás osztályok vehetnek részt a történelmi időutazáson hétköznap, hétvégén pedig mindenki számára lehetőség nyílik, hogy felszálljon a Széchenyi téri „Mávaút” jelzésű buszmegállóban (a Szerencsés Cukrászda előtt) a Sötétkaspuig közlekedő Ikarusra.

Október 22-én 15, 16, és 17 órakor, 23-án délelőtt 10 és 11 órakor, és délután 13 és 14 órakor minden érdeklődő felszállhat a veterán autóbuszra, mely a Sötétkaputól - ha kéri - visszahozza az utasokat a Széchenyi térre.



2016. október 22.

> Pálinka Patika (Széchenyi tér 25.)

„Romkocsmává” változik a Pálinka Patika

17:00

Interaktív előadás a Testnevelési Egyetem
szervezésében

23:00

Rakonczai Imre koncertje



„Mindenki mindenki jöttünk a romkocsmára, és
narratíváknak, ha azokkal valahol fogjuk,
y robbanó anyag van.



ITALJEGY:



Fehér folyó bor



50206

1956
2016



2016. október 23. 17:00

> Szent Imre Középiskola (Főapát u. 1.)



Emlékünnepe az 1956-os nemzeti forradalmunk és Esztergom mártírjaink emlékére

Program: Himnusz – Díjátadó – Műsor – Szózat
Műsor:

Amit tettem hazámért tettem Nagyboldogasszony örök szerelmem

zenés irodalmi összeállítás,
a 30 éves PG Csoport előadása

Az elmúlt 30 év legszebb PG dalai adnak keretet a műsornak: magyarságról és hazáról, szeretetről, hitről, közösségről. A zenék között elhangzanak olyan versek és írások, melyeket fontos ismernünk, újra és újra felidéznünk. Emléket állítanak, elgondolkoztatnak az egykor történekekről, üzennek nekünk, a mának és a jövőnek, olyan szerzőktől, mint: Illyés Gyula, Sinka István, Déry Tibor, Albert Camus, Márai Sándor.

PG Csoport:

Jantyik Zsolt - ének

Erdős-Tóth Fruzsina - ének

Jantyik Csaba - gitár

Takács Szabolcs - basszusgitár

Tóth Zsolt - dobok

Gyarmati Balázs - hangmérnök

Horányi László - színművész

Közreműködik: Horányi Juli énekes



"AMIT TETTEM,
NAGYBOLDOGASSZONY

ros
ha

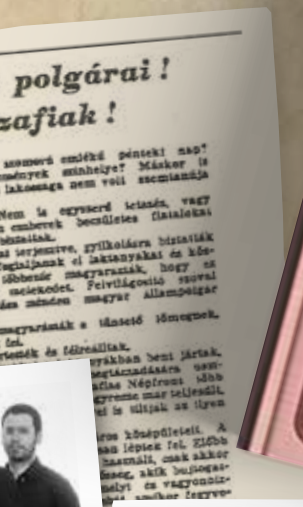
néni e
gyé ne
vácsa

mit. I
telm
re
gok
m. F
lól
re
ar

re
ék
p

éredn.
legyver
nak váls
A legy
díltak meg a nyugodt, béke

A Hazafias Né
Városi



2016. október 24. 17:00

> Helischer József Városi Könyvtár (Bánomi út 8.)

Esztergom 1956

Dr. Cseszka Éva történész, az Esztergom 1956 című könyv szerzőjének előadása



Ugyancsak létezik mindenki jelenlétére vagy a rendfenntartás érdekében, ha szükséges, erővel fogva, illetve vagy robbantás útján.

Esztergom, 1956. október 27.



2016. október 24. 19:00

> A Művelődés Háza (régi zsinagóga, Imaház utca 2/a)

Emlékezzünk együtt

Ünnepi előadás 1956 hatvanadik évfordulójára:

Vereczkei Attila – 'Sigmond Ildikó:

Sötétkapu '56

történelmi musical

Főbb szerepekben:

Magassy Júlia, Deák Nóra, Knapp Réka, Janás Bernadett, Szabó Márton, Orosz Róbert, Gracszár Mihály, Gracszár Erika, Kajó Alexandra, Bolgár Pál, Meggyes Lelle

Közreműködnek:

a Temesvári Perbárt Ferences Gimnázium tanulói és a Carmen Táncgyűjtés tagjai

Zenéjét szerezte: Vereczkei Attila

Írta és rendezte: Meggyesné 'Sigmond Ildikó

2016. október 25. 10:00

> MNM Esztergomi Vármúzeuma

1956-os forradalom és szabadságharc Esztergomban

című történelmi vetélkedő döntője

Esztergom 7 középiskolájának

13 középiskolás csapata méri össze tudását



2016. október 25. 16:00

> Dobó Katalin Gimnázium (Bánomi út 8.)

Beszélgetés Gyenes Judittal, Maléter Pál honvédelmi miniszter özvegyével



2016. október 26. 16:30

> Széchenyi tér

Koszorúzás a városháza falán elhelyezett '56-os emléktáblánál

Esztergomi forradalmi események felidézése - forradalmi hangulat a téren

A városháza erkélyén megjelennek a forradalmárok akik a rákosi szobrot és a vöröscsillagot ledobják a főtérre, majd felolvassák a kiáltványt.



2016. október 26. 17:30

> Széchenyi tér > Rákóczy tér

> Bajcsy-Zsilinszky út > Majer István út

Irány a sötétkapu, irány a laktanya!"

2016. október 26. 18:00

> Sötétkapu

Az 1956-os esztergomi áldozatok emlékünnepe

(A Sötétkapu Szent Adalbert Központ felőli bejáratánál lévő emlékműnél)

Program: Himnusz – Hagyományörző emlékirat koreografált előadása – Szavalat, ének – Ünnepi beszéd – Ökumenikus ima – Koszorúzás – Szózat

Közreműködik Horányi László - színművész és a Balassa Bálint Gazdasági Szakközépiskola és Szakiskola tanulói



gom lak

a mai nappal me



lső vezetés a minis

rradalmi megújulás

tározásunk, hogy a tömeg ellen, apam

ha nem fessük legyverit.

igazság

október



2016. október 28.

> PPKE Díszterme (Majer István út 1-3.)

Angyal, vigyél hírt a csodáról – 1956.

Pódium-előadás versekkel, dalokkal

Bocskai színpad előadása

Szereplők:

Csurka László, Sárdy Barbara, Hegedűs Zsuzsanna, Horányi László,
Sárdy Zoltán, Mészáros Sándor, Papp Gyula, Sáfár József, Kató
Bálint, Kiss Zoltán



1956
2016



A MAGYAR SZABADSÁG
ÉVE

2016. október 29-30.

> Balassa Bálint Szakgimnázium és Szakközépiskola
(Esztergom, Szent István tér 7-9.)

1956 a Kárpát-medencében – személyes élmények tükrében

Konferencia a Kárpát-medencei Értékmentő Alapítvány (KÉRA), a Petržalka-Engerau-Ligetfalu Polgári Társulás (PEL PT) és a Tatabányai Szakképzési Centrum Balassa Bálint Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája társszervezésében

A konferencia fővédnöke: Csáky Pál, EU parlamenti képviselő

szombat:

- 9:30 Regisztráció
- 10:00 Köszöntők
- 10:20 Az 1956-os események kontextusba helyezése
Horváth Miklós MTA doktora
- 11:20 Kávészünet
- 11:40 Jugoszlávia és 1956
- 12:20 1956 eseményei Erdélyben
- 13:00 Ebédészünet
- 14:20 Ausztria – Magyarország és
- 15:00 1956 Kárpátalján, dr. Váradi Natália előadása
- 15:40 Kávészünet
- 16:00 Dr. Porpély Gyula: 1956 itthon és a Felvidéken
- 16:40 Visszaemlékezések
- 17:20 A nap zárása – sajtótájékoztató



vasárnap:

- 9:30 Regisztráció a második napra
- 10:00 A második nap megnyitója
- 10:05 Dunajszky Géza: Kinterhes évek, 1945/48 és 1956/57
- 10:45 Szabó József: Temetetlen halottaink
- 11:25 Kávészünet
- 11:30 Dr. Csatári Bence előadása (egyeztetés alatt)
- 12:10 1956-os események Esztergomban Dr. Cseszka Éva
- 13:00 Ebédészünet
- 14:30 A konferencia zárása
- 15:00 Koszorúzási ünnepség

A konferencián a részvétel ingyenes, a kávészünetekben és ebédészünetben a fogyasztás ingyenes, de regisztrációhoz kötött, ezért kérjük, részvételi szándékát jelezze a karpat.alapitvany@gmail.com címen legkésőbb **2016. október 22-ig**.



2016. november 7. 19:00

> A Művelődés Háza (régli zsinagóga, Imaház utca 2/a)

Szabadság, szerelem

Színes, magyar filmdráma

(Filmvetítés - Mozgó Mozi)



1956. Magyarország csupán egy kis csatlósállam a szovjet blokkban, de nagyhatalom is: vízilabda-válogatottja verhetetlen. A pólós srácok a vasfüggöny mögött is az élet császárainak érzik magukat; élvezik a sikert és a lányok rajongását, magabiztosak és összetartók. Eddig egyetlen egyszer veszítettek: 1955-ben, amikor egy moszkvai mérkőzésen a bíró nem engedte őket győzni. Mindannyian a visszavágásra, a melbourne-i olimpiára készülnek. Ám a történelem alaposan összekavarja a terveiket. Budapesten kitör a forradalom. A csapat fiatal sztárja, Karcsi és barátja, Tibi belekeveredik az utcai eseményekbe. Eleinte csak a kalandot keresik. Karcsinak megakad a szeme Vikin, a harcias műegyetemista lányon és a nyomában járva eljut a forradalom legfontosabb színhelyeire: ott van a Kossuth téren, majd a Rádió ostrománál is.

Szereplők:

Szabó Karcsi - Fenyő Iván | Falk Viki - Dobó Kata | Vámos Tibi - Csányi Sándor | Telki - Gesztesi Károly | Karcsi anyja - Bánsági Ildikó | Karcsi nagypapa - Jordán Tamás | Hanák Eszter - Szávai Viktória | Jancsi - Huszár Zsolt | Imi - Keresztes Tamás | Feri bácsi - Haumann Péter | Józsika - Gábori Dániel | Kardos - Marton Róbert | Abonyi Gyula - Simon Kornél | Frank - Kolovratnik Krisztián | Szovjet tankos - Szabados Mihály

Forgatókönyv: Gárdos Éva, Divinyi Réka, Bereményi Géza, Joe Eszterhas | Zene: Nick Glennie-Smith | Operatőr: Vecseryés János, Gulyás Buda | Díszlet: Szabolcs János | Jelmez: Beatrix Aruna Pásztor | Producer: Andrew G. Vajna | Társproducer: Zákonyi S. Tamás, Clive Parsons | Executive producer: Demjén Sándor | Vágó: Gárdos Éva, Szántó (Komlóssy) Annamária | Rendezte: Goda Krisztina

Esztergom Város Nemzeti Tanácsának követelései

1. A fegyveres felkelés beszüntetése érdekében követeljük, hogy a budapesti harcokban és az egész ország területén résztvevő szovjet csapatok azonnal hagyják el jelenlegi harc helyeiket és térjenek vissza a további intézkedéséig a kijelölt támaszpontjaikra.

2. A fenti elvonulásokkal kapcsolatban azonnal intézkedjen parancsnokságuk, hogy az összes Magyarország területén levő szovjet csapatok azonnal hagyják el Magyarország területét.

3. Követeljük, hogy a megalakult kormány a varsói katonai szerződést azonnal mondja fel.

4. A magyar csapatok és azok főparancsnoksága jelentse ki, hogy minden feltétel nélkül a magyar felkelési mozgalom mellé állnak és megvédik a magyar lakosságot minden belső és külső támadással szemben.

5. Az államvédelmi hatóságot azonnal szerezjék le és tagjaikat semmiféle rendfenntartó és biztonsági szervben ne alkalmazzák.

6. E pont biztosítása érdekében az államvédelmi hatóságok tagjainak névsorát azonnal hozzák nyilvánosságra (területenként), hogy semmiféle biztonsági és karhatalmi szervben alkalmazást ne nyerhessenek.

7. Követeljük, hogy a magyar rádió mindennap, az egész országra kiterjedően tárgyilagos, igaz közpet adjon a mindenkori helyzetről és a tömeges követelések nyilvánosságra hozatalának adjon helyet.

8. A szabadságharcban elesetteket nyilvánítsák nemzeti hősöknek.

9. Követeljük, hogy a magyar kormány legkésőbb 2 hónapon belül az általános titkos választójog elvei alapján több demokratikus párti részvételével választást tüsszon ki és a választás hajtsa végre.

10. A szabad választások megtartásáig követeljük a magyar ifjúság, a magyar munkásság, a magyar parasztság és népünkhöz hű magyar honvédség részvételével az összes követeléseinket végrehajtó nemzeti kormány megalakítását.

11. Követeljük Mindszenty József Magyarország hercegprimásának azonnali szabadonbocsátását és az érseki székebe való visszahelyezését.

A fenti követelések teljesítése érdekében városunk dolgozói a munkát addig nem veszik fel, amíg erre Esztergom város Nemzeti Tanácsa utasítást nem ad.

ESZTERGOM VÁROS NEMZETI TANÁCSA



- 1./ Az MDP Kongresszus azonnali összehívása alulról választott vezetőség, az új központi vezetőség megalakítása.
- 2./ Kormány alakuljon át Nagy Imre vezetésevel.
- 3./ Gazdaságilag és politikailag teljesen egyenrangú alapon és egymás belligyeibe való be nem avatkozás elvén álló magyar-országi és magyar-jugoszláv barátság megalakítása.
- 4./ Az összes szovjet csapatok kivonását Magyarországról, a magyar békeszerződés értelmében.
- 5./ Általános egyenlő titkos választásokat, több párt részvételével, új nemzetgyűlési képviselők választásával.
- 6./ A magyar gazdasági élet átstrukturizálását, szakemberek bevonásával és ennek keretében a magyar urán magyar felhasználásával.
Hozzák nyilvánosságra a külkereskedelmi szerződéseket és vizsgálják felül a tervgazdálkodáson alapuló magyar gazdasági életet.
- 7./ Teljes ipari munkásság azonnali normarendezését, a létminimum megállapítása alapján és a munkás autonómia bevezetését az üzemekben.
- 8./ Beszolgáltatási rendszer felülvizsgálását, és az egyénileg dolgozó parasztok támogatását.
- 9./ Az összes politikai és gazdasági perek felülvizsgálását/és az egyénileg dolgozó parasztok támogatását/ és az értelmetlenül elítélt politikai foglyok részére teljes amnesztiát, és a hátrányba kerültek rehabilitálását.
- Legyen nyilvános tárgyalás Párkai Mihály ügyében és Rákosi szerepének kivizsgálását, valamint Oroszországba igazságtalanul elítélt és vissza tartott magyarok hazahozatalát.
- 11./ A néptől idegen címer helyett a régi Kossuth címer visszaállítását. Március 15.-ét és október 6.-át nyilvánítsák nemzeti ünnepé és munkaszünetté.
- 12./ Teljes vélemény és sajtó szabadságot / rádió is/ és ennek keretében külön napilapot az új MEFESZ elvezetnek. A régi kéderanyag nyilvánosság alá hozatalát és elbírálását.
- 13./ Zsarnokság és az önkény jelképe a Sztilin szobrot azonnal távolítsák el!

Esztergomiak felolvasott és
felolvasni kívánt 13 pontja

SÖTÉTKAPU '56



Bartal Ferencné	trafikos	élt 39 évet
Bánóczy Fülöp János	vontatós	élt 23 évet
Bogárdi József	segédmunkás	élt 28 évet
Fata József	villanyszerelő	élt 21 évet
Filakovszki János	géplakatos	élt 24 évet
Gál János	csillés	élt 20 évet
Homor Ottilia Mária	tisztviselő	élt 19 évet
Jungbauer Károly	üvegfúvó	élt 54 évet
Juhász Anna	technikus	élt 19 évet
Katona Józsefné	gyári munkás	élt 32 évet
Kőrösi Odön	tanító	élt 46 évet
Lehovecz Béla	géplakatos	élt 22 évet
Neuhauser Ilona	gépíró	élt 24 évet
Pesti Kálmán	üzemvezető	élt 45 évet
Raschek Magdolna	gyári munkás	élt 20 évet

HONOLJON BÉKESSÉG HANTJUK FÖLÖTT!

1956
2016

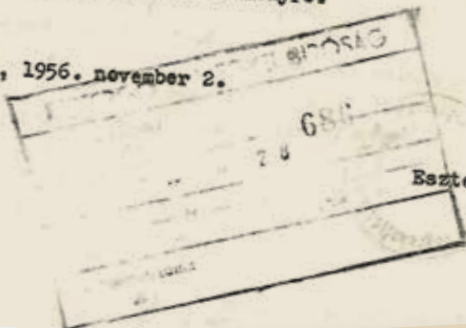


A MAGYAR
SZABADSÁG
ÉVE

Hangos szöveg:

A Városi Forradalmi Tanács úgy határozott, hogy támogatja Nagy Imre új, független semleges politikáját.
 Felkérjük a gyárak, üzemek, vállalatok munkástanácsait, hogy a hétfői munkafelvételre az előkészületeket tegyék meg.
 Sztrájkjogunkat továbbra is fenntartjuk, amennyiben a tárgyalások a szovjet kormánnyal nem vezetnek eredményre.

Esztergom, 1956. november 2.



Esztergomi Nemzeti Tanács

HANGOS HIRADÓ I

Jelentés Mindszenty József bíboros, Magyarország hercegprímásának érkezéséről: A hercegprímás Ur 3 napig a Budapesti dolgozók között tartózkodik. Érkezése Esztergomba november 3-ra várható. A városi dolgozók ill. lakossága a hercegprímást ünnepélyesen fogadja. A fogadás pontos időpontjáról a későbbiek folyamán közöljük a város lakosságával. Értosítéseinket Szabó Imre püspök érseki helynök urtól vettük.

Esztergom, 1956. okt. 31.



Részlet Mindszenty József bíboros rádióbeszédéből

„...A szabadságharc azért folyt, mert a nemzet szabadon akart döntení arról, hogy miképpen éljen. Szabadon akart határozni sorsa, államának igazgatása, munkájának értékesítése felől. Ennek a ténynek valóságát maga a nép semmiféle illetéktelen előny érdekében nem engedi elcsavarni, kiaknázni. Új, visszaélésmentes választás szükséges, amelyben minden párt indulhat. A választás történetjék nemzetközi ellenőrzés mellett. Én pártokon kívül és - állásom szerint - felül vagyok és maradok. Ebből a tiszteből figyelmeztetek minden magyart, hogy a győnyörűséges egység októberi napjai után ne adjanak helyt pártviszályoknak és széthúzásoknak. Mert az országnak sok mindenre van most szüksége, de minél kevesebb pártra és pártvezérre. Maga a politizálás ma másodrendű ügy: a nemzet léte és a mindennapi kenyér a mi gondunk.

...

De végezetül egy kérdés felvetése mégsem hagyható el: Mit gondolnak a bukott rendszer örökösei? Ha az általuk megbélyegzett elődeik vallás-erkölcsi alapon álltak volna, elkövették volna-e mindazt, aminek következményei elől menekülni kényszerülnek? A keresztény hitoktatás szabadságának azonnali rendezését, a katolikus Egyház intézményeinek és társulatainak, köztük sajtójának visszaadását joggal elvárjuk.

Ettől a pillanattól kezdve figyeljük, hogy ígérek és cselekedetek földik-e egymást, és ami ma keresztülvihető, azt senki se halassza holnapra. Mi, akik figyelünk és előmozdítani kívánjuk az egész nép javát, bízunk a Gondviselésben. - S nem hiába.”

(Elhangzott 1956. november 3-án
20 órakor a rádióban)





Epilógus

A diktatúrák legnagyobb hasonlósága talán azok kegyetlenségében rejlik. Abban a kegyetlenségben, amely által egy tömegtámogatást nem élvező szűk „elit” megpróbálja megfélemlíteni a tömeget, és amelybe bepillantást nyerhettünk az 1956-os forradalmat követő megtorlásban. A forradalmárok egyetlen „bűne” az volt, hogy alapvető emberi jogaikért készek voltak egységesen fellépni, és felemelték szavukat a Rákosi-rendszer törvénytelenégei ellen. Az volt a bűnük, hogy ezt az alapjaiban inogó és kegyetlen rendszert meg akarták változtatni. Most, a harmadik évezred hajnalán érdemes volna talán múltunknak ezzel a szakaszával is számot vetni, hogy végre magunkban is lezárhassuk a rendszerváltást.

(Cseszka Éva Esztergom 1956 című könyvének lezárása)